

Leonard Cohen saman við rumenskari vinkonu á oynni Hydra í 1971

Marianne

Um vit nú nærkast sangarans leyvsmáttu, siggja við annan durastavin eina kvinnu og við hin ein sang. Kvinnan eitur Marianne, og sangurin – ja, hann byrjar soleiðis:

*Come over to the window,
my little darling
I'd like to try to read your palm ...*

Sum yrkingin “Um eg kundi kvøðið” eftir J.H.O. Djurhuus er hetta ein sangur, sum tykist boða frá kærleika, men í roynd og veru boðar frá skilnaði. Sangarin sigur um seg sjálván, at hann er “a Gipsy boy”, t.e. ein sigoyrnari, ikki at halda um. “I let you take me home”, sigur hann so, t.e. “tú slapst at hýsa mær”. Hann er ikki bara vallari, men skald, og, sigur hann, “eg elski at liva saman við tær, men tú fært meg at gloyma so nógv”. Hann heldur fram:

*I forget to pray for the angels
and then the angels forget to pray
for us*

Yrkjarin gloymir at biðja til einglarnar, og einglarnir gloyma at biðja fyri honum, hansara elskaðu og kanska øllum menniskjum. Sangurin Marianne er so vakur og lagið so hugtakandi, at tey kunnu fáa viðkvæmar sálir at sita í sjóðheitum gráti, men innihaldið er ikki bara mjúkt og er sama tema, sum Cohen tekur upp í “The Stranger Song”, har yrkjarin er TANN FREMMANDI, hvørs vilji til skapan verður hóttur av kærleika, varma og skýli. Stendur valið

millum skapan (ella Gud) og kvinnuna, má tann seinna víkja.

Rúsevnrir

So Long, Marianne avspeglar endan á sambandinum hjá Leonard Cohen við ta norsku gentuna Marianne Ihlen. Í 1960 fór Cohen sína fyrstu ferð til Europa, fyrst til London og haðani til oynna Hydru nakað sunnan fyri Piraeus í Grikkalandi. Oyggjin var longu tá kend sum tilhaldsstað hjá yrkjarum og listafólkum. Tann amerikanski rithøvundurin Henry Miller búði har eitt skifti undir seinna heimsbardaga og skrivaði í skaldsøguni The Colossus of Maroussi um “tað villa og nakna lýtaloysið” har.

Stutt eftir at Leonard var komin til Hydru, varnaðist hann ein dagin eina unga ljóshærda gentu, sum hann helt vera “lýsandi vakra”. Marianne Ihlen var gift og hevði ein lítlan son, men hjúnalagið var um at rivna, og brátt vóru hon og Cohen par. Hon fylgdi honum seinni til Montreal og New York. Teirra kærleiki varði til móti endanum á 60-árunum.

“Take a walk on the wild side,” sang Lou Reed. Leonard Cohen var millum teirra, sum vágaðu sær út á Psychedeliu “villu víddir”. Miðskeiðis í 50-árunum boðaði rithøvundurin Aldous Huxley, m.a. í bókini The Doors of Perception (1954) frá, at evnrir sum meskalin ella LSD fóru at lata menniskjum hurðina upp til samband við eina víðkaða sálarstöðu, kanska nirvana.

Nashville

Í 1964 fór Leonard Cohen at brúka slík evnrir, og í sambandi við, at hann á Hydru stríddist við at skriva skaldsøguna Beautiful Losers lidna, brúkti hann onnur rúsevnrir, m.a. speed og amfetamin. Tilgongdin var ivaleyst bæði rikandi fyri hugflogið og hættislig, men Cohen fekk skaldsøguna lidna og endaði við at fasta í tiggju dagar.

Eftir hetta drúgva tíðarskeið, við hugtyngslu og maniskari andkomu, hugdi hann ein seinnapart at himlinum yvir Hydru og sá, at hann var “svartur av storkum”. Teir “settust á allar kirkjurnar og flugu avstað um morgunin.” Tá visti Cohen, at nú fór at lýsna. Hann tók tá ta avgerð at fara til Nashville og gerast sangskrivari. Sangarin Leonard Cohen var borin í heim.

Byrjanin var trupul, og tær fyrstu upptøkurnar vórðu gjørdar í óvissu og angist. Tann fyrsta plátan, helt Leonard, fór eisini at vera tann seinasta. Hetta var seinast í 1967. Í dag, 46 ár seinni, kunnu vit staðfesta, at Cohen hevur greitt meira enn tjúgu plátur og fløgur úr hondum. Í summum førum, eitt nú tá ið Ten New Songs - ein av hansara fullkomnastu fløgum - varð framleidd, hevur hann arbeitt saman við Sharon Robinson.

Um vit taka alt við, sang, tónasmíð, tulking, tónleik, framførslu og tekst, so er hansara heildarverk helst eitt tað glæsiligasta í popp- og rokk-heiminum.

Aftur á Boogie Street

Sum heild kunnu vit til seinast siga, at júst tað, at Cohens tekstir ofta tykjast einfaldir, og at løgini eru lætt fatað og fangað, fjalir tann veruleika, at hansara yrkingar ofta eru kompleksar. Eisini er ofta ein dāmur av impressionismu yvir teimum, sum ger tær argandi gátuførar. Evnið er – heldur enn kærleikin – kærleikans varandi eftirmynd, farvegurin, sum verður til æviga list. Stavnhalðið er tann coniunctio spirituum, sameiningin millum tað mannliga og tað kvinnuliga prinsippið, sum sæst avmyndað uttan á New Skin For The Old Ceremony, í eini symbolskari mynd frá 1550. Í tí kvinna og maður møtast og sameinast, fáa tey veingir.

Fyrst í hesum hugleiðingum varð nevnt, at tveir pólar eru í Cohens list og skaldskapi, longsulin móti tí andaliga og drátturin at kærleika og seksualiteti. Tað áhugaverda er, at longsulin gongur tvívegis.

Fyri Platon var idéheimurin tað ævinliga og veruliga, kristin leingjast eftir himmiríki, buddhistar tráa eftir nirvana, og Leonard Cohen leitar stundum niðan til zenmeistarar Roshí, á Baldy-fjallinum. Vit eru í útlegd her á jørð, og okkara sanna heim er ævinleikans ríki. Venda vit hesum við, er lívið ein gáva og eittans. Yvir tí er bæði skuggi og ljós, tað heila eins væl og tað brotna, djúp sorg og ófatilg lukka.

*I'm wanted at the traffic-jam.
They're saving me a seat.
I'm what I am, and what I am,
Is back on Boogie Street.*